

terra. Mercenarius saeculi non potest accipere christi mercedem. Ois miles in castris iure spectat annonam qui fortiter in praetorio per ciuibus laborauerit. Dignus est quidem mercenarius mercede sua. Nemo tamem militas deo implicabit se negotiis saecularibus, ut placeat ei cui se probauit. Apostoli uox est. Amplectenda est igitur tristitia quae gaudia parit, nec eius consideranda materia, qua saepe per dulcedinem fructus placet, quoque amare horruit in radice. Et quod litterae scientiam habere desiderat si descendendi non suscepit tedia, peritiæ gaudia adipisci non poterit. Nec cuiusquam eruditiois quisquam habere sufficiet gloriam, nisi estus fuerit ante pressus. Cumque nos dei auxilio destitutos hostis inuaserit, duxeritque captiuos, non desperemus salutem sed iterum armemur ad praelium. Potest fieri ut vincamus ubi uicti sumus, & in eodem loco triuphemus, ubi suimus aliquando captiui. Nam si iuuat dominus miseros habemus salutem, si despicit peccatores habemus sepulchrum. Multo grauior expectata mors quam illata est, ad hoc enim laborem & in saeculi piclitemur militia ut in futuro saeculo coronemur. Nec mirum hoc de homibus credere dum dominus ipse temptatus sit, & de Abraam scriptura testetur, quod deus temptauerit eum. Quam ob causam & apostoli loquitur. Gaudentes in tribulacione & scientes quod tribulatio patientiam operatur patientia probationem, probatio spem, spes autem non confunditur. Scriptum est etiam quod propter te mortificamur tota die, & aestimati sumus ut oves occisiōis. Sed magnae miseriae consolatio est quando in tormentis quis positus scit, prospera secuturus.

Ca. xxiiii. de timore ultimi iudicij, & defectu huius uitae.

Nde satis timeo ne in illa retributiōis die quando ante tribunal christi unicuique sum sua facta reddendū est. His quod in terrenis magis negotiis quam in coelestibus laborarunt, iusti iudicij responsione dicatur. Ite si potestis, & illie-

ubi tota deuotiōe seruiuistis mercedē exigit. Talis causa uir
ginū est in euāgeliō quinq; stultarū quæ dū sollicitudine sācu
lariū uanitatū se cōtra pfessionis suā ordinē occuparēt oclū
unde uerū lumen accēderent nō habētes in tenebris remāse/
runt. Ecce enim si umbrato repēte cōeli solis claritas nostris
aspectibus denegēt, & pductæ in nostrā humilitatē pluuiæ
terris immineāt si cōmotis ut assolēt elementis ut in rotā sui
currus tonitrua cōcitentur, & dehinc fulgurū iacula palpe/
bris terribiliter obiecta coruscet, quāquā & de cōsuetudine
ista contingūt, pauemus cōtremiscimus & proni ad terram
deposita supbia ceruices submittimus. Quid faciemus in illa
die miseri, quādo reuoluto cōcēlo cū angelicis uitutib⁹ igne
us domin⁹ totus adueniet, quādo cadētibus desup stellis sol
in tenebras & in sanguinē luna mutabiſ : quādo mótes sicut
cerā liqueſcet, quādo terra ardebit & arescet flumia et maria
ſiccabunt cōtra regnū naturā inſumpto diuinitus humore arid
itatē in aquis ignis operabiſ, quādo peccatores dicēt móti
bus cadite super nos, & collibus tegite nos, quādo uocabūt
homines mortē & uocata nō ueniet, quādo discrimina uer
tentur in uota, & ſemp oderūt homines cōcupiſcent, quādo
illud implebitur tépus, quod lugubri Hieremias dicit affe
ctu dicens. Respexi in terra: & ecce nō erant luminaria, uidi
montes & ecce erant trementes, & uniuersos colles turbari
intēdi aerem & ecce nō erat homo, & omnes uolucres cōcli
pauebāt uidi & ecce carmelus desertus & oēs ciuitates succē
ſe igni a facie domini, & a facie ire indignatiōis eius & interi
erunt uniuersa. Verū ne ex ſuggeſtiōe diaboli hæc ad terrorē
dicta nō ad ueritatē credātur: de præteritis futura probātur:
quando talia in diluio, in Sodomis: in Aegypto: in Hiero/
ſolymis ſaþe, ob delicta hominum facta referantur. Sed

ueniet illæ dies qua corruptiuū hoc et mortale i corruptionē
induet & imortalitatē. Tunc ad uocē tubæ pauebit terra cū
populis, & tu gaudebis iudicaturo domino lugubre mūdus
imugiet. Tribus ad tribus ferient pectora. Potētissimi quō/
dam reges nudo pectore palpitarū. Exhibebit tūc cum sua
prole ignitus Iupiter adduceſ, & cū suis stultis Plato disci/
pulis Aristotili argumēta nō proderunt. Tūc rusticanus &
paup exultabis & ridebis & dices. Ecce crucifix⁹ deus, deus
meus. Ecce iudex q̄ inuolutus pānis in præsepio uagiit. Hic
est ille oparii & questuarii filius, hic q̄ matris gestat⁹ sinu hō
deus fugit in ægyptū, hic ē uestit⁹ coccino, & hic q̄ sentibus
coronat⁹. Cerne manus iudee ūs fixeras. Cerne lat⁹ Romāe
qd̄ foderas. Videte corp⁹ an idē sit qd̄ dicebatis clam nocte
tulisse discipulos. O quot uirgines, & quantorū ifamata pu/
dicitia a deo iudice coronabiſ. O quātis in illa die expedisset
si mēbroꝝ sensu et uiscerū uigore i hac uita caruissēt, et quāti
illic elingues & muti, feliciores loquacib⁹ erūt. Et quāti pa/
stores philosophis, quāti rustici oratorib⁹. Et quāti hebetes
argumētis præferēdi sunt Ciceronis. Ibi enī cū ante tribunal
christi uenerim⁹, scimus nec Iob, nec Danielē, nec Noe roga/
re posse p̄ quoquā, sed unūquemq; portare onus suū. Igitur
sive leges, sive dormies, sive scribes, sive uigilabis. Amos tibi
semp buccina in auribus sonet. Et apostoli. Qui hūc horre/
dum diē impiis & peccatoribus præuidere meruerūt humi/
les erāt mortuos suscitātes, & nos super oēs erigimur q̄ pec/
cando quotidie nos metip̄os occidimus non respicientes fle/
bilem infirmamq; naturam quæ in aduersis fortis, & nec in
prosperis aliquādo secura. Si enim intemperate cibus sum/
ptus, aut immoderate potus acceptus, leuē corpori febrici,
uticulā cōcitauerit, deūcimus animā affligimur suspiramus.

Nulla cura tūc est sāculi, nulla uillarū, nemo de patrimonio cogitat, nemo de foro. Oēs calūniæ oīa lucra in periculo cor poris cōquiescūt. Currit ad medicos & pro remedio carnali promittūtur munera, aurū & argentū, interdū & mancipia tradūtur, & pene totū patrimoniū aut negligit aut donatur aut cōsulatur uitæ quādoq; perituræ. Et p æterna salute oīs admodū homo negligēs est. Omnis auarus illic, oīs frugali-
tas largitoris animi tenacitate cōstringitur, ubi prōptior uo-
luntas & copiosior largitas deberet operari. Et cū scriptura
dicat. Nolite diligere mundū neq; ea quæ in mūdo sunt. Sic
humana cōcupiscimus, sic amamus quasi aliqd nascentes in
tulerimus in sāculū, aut recedētes de sāculo nobiscū auferre
possimus. Nemo ad breuitatē tēporis, nemo ad naturæ re-
spicit conditionē, nemo cōsiderat, nemo retractat uana esse
oīa quæ aliquo fine claudūtur. Labūtur eni tēporæ & præ-
terita relinquētia ad futura festināt. Sed & dominus scit co-
gitationes hominū quoniā uane sunt. Cūq; oīa cogitauerint
per triginta annos una febriūcula uenit & tollit oēs cogi-
tationes eorū. Nam sicut mane uirens herba & florens dele-
ctat oculos contemplantiū, paulatimq; marcescēs pulchri-
tudinē perdit & in fēnū quod conterendū est trāsit, ita spe-
cies hominū uernat in paruulis, floret in iuuenibus uiget in
perfectæ ætatis uiris & repēte dū senescit incanescit caput,
rugatur facies, cutis prius extēsa cōtrahitur, hoc etiā langor
facit & inedia, ut uultus primo pulcherrimus ad tantā tran-
seat foeditatē. Tamē qui quotidie recordaſ se esse moriturū,
cōtemnit præsentia & ad futura festinat. Sed quanto in hoc
sāculo psecutionibus paupertate inimicorum potentia, uel
morbore cruciatibus fuerimus afflīti tanto post resurrecti-
onē in futuro maiora præmia cōsequemur. Igīt in die iudicii

securus inuenies, si nulla dei offensa reperias. De his ergo tam
tum solicitudinē habere debemus. Ambiāt terrena gentiles
quibus cælestia non debentur. Concupiscent præsentia, qui
futura nō credunt.

Cap. xxv. de uirtute humilitatis & sim/
plicitatis ac tumenti animo uitando.

Cave ne rumusculos hominū aucuperis, ut offensam
dei populoꝝ laude cōmutes per bonā & malā famā
a dextris & a sinistris christi miles gradī nec laude
extollit, nec uituperatiō frangit, nō diuitiis tumet, nō con/
trahitur paupertate & lata cōtemnit & tristia. Nā iusti & for/
tis uiri est, nec in aduersis frāgi nec prosperis subleuari, sed in
utroq; esse moderatū nolo te orare in augulis platearū, ne
rectū iter precum tuarū frāgat aura popularis. Nolo te di/
latare fimbrias & ostētui habere philateria & cōscientia re/
pugnāte pharisaica ambitiōe circūdari. Fidelis meū lector
intellige quid taceam & quid tacēdo magis loquar. Quāto
melius erat hoc in corde portare q̄ in corpore & deū habere
sautorē, non aspectus hominū. Quāuis enī aliis uitiis carere
possumus. Hypocriseus tamē maculā nō habere aut nullo/
rum aut paucōꝝ est. Sed sicut depræcātis humilitas mōret
præmia, ita superbia cōfidentis dei auxilio deserit. Tu aut̄
frater inferius accumbe ut minore ueniente sursum iubearis
ascēdere. Sup quē enī ait dominus. Requiescerit spiritus me/
us nisi sup humilē & quietū & trementē uerba mea. Sed uis
scire quales ornatus dominus quærat, habeto prudentiam/
iusticiā temperantiā fortitudinē his plagis cæli includere
hæc te quadriga uelut auriga christi ad mōretū concitā ferat.
Nihil hoc monili præciosius, nihil hac gemmarū uarietate
distinctius. Et omni parte decori, & ornamento tibi sunt &